

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“
v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXVI.

V Celovcu, 19. januarja 1907.

Štev. 3.

Današnja številka obsega 6 strani.

Nemčursko razbojništvo.

Nemci so imenovali oni volilni okraj, katerega je c. k. vlada v svoji visoki in nedoumljivi „dobroti in hvaležnosti“ blagovolila „nakloniti“ koroškimi Slovencem kot slovenski volilni okraj — ein Kampfmandat. Slovenci smo sicer dobro vedeli, da se bo treba za ta mandat boriti z vsemi silami, ako si ga hočemo priboriti, vedeli smo, da bo treba napeti vse moči, ali nikdar se nismo nadejali, da se bodo v tem boju rabila bojna sredstva taka, kakor se rabijo že sedaj. Poznali smo sicer svoje nasprotnike kot ljudi, kateri niso izbirni pri sredstvih, kadar se gre za to, da se ohrani Koroška — nemštvo, vedeli smo, da v takih prilikah ne štedijo z lažjo in obrekovanjem, vedeli smo, da pritiskajo na volilce na vse mogoče in nemogoče načine, da jim grozijo z odpovedjo službe in zaslužka, da podkupujejo z denarjem, pijačo in raznimi gmotnimi dobički, vse to smo vedeli in smo bili pripravljeni na to, da se bo tako godilo tudi pri bodočih volitvah. In dasiravno že vse to kaže, da se nam je boriti z ljudmi, katerim je podlost in nesramnost že tako prešla v dušo, da se celo javno bahajo ž njo, vendar pa nismo pričakovali, da bo nemarnost visoke c. k. vlade in brezbriznost, s katero je dosedaj v svoji slepi opičji ljubezni do svojih nemških srčkov zrla na vse tako počenjanje, obročila take posledice, kakor se kažejo sedaj. Strupena rastlina, kateri je vlada, zatirajoč vsak pojav cesarju in domovini zvesto vdanega slovenstva, tako zvesto prilivala, je vzcvetela in rodi sad — razbojništvo, zločinstvo!

Na drugem mestu poročamo o slovenskem shodu v Podsinjivasi, katerega je tolpa opijanjenih nemčurskih razbojnikov razbila, dejanski napadši slovenske zborovalce. Kakor divje zveri, katere so svoj čas tudi opijanili, da so se s tem večjo krvoločnostjo zaganjale v rimskem cirkusu na uboge kristjane, so se tudi v Podsinjivasi vrgle opijanjene nemčurske zverine v človeški podobi na mirno zborujoče Slovence, besno, stisnjenih pesti, divjih oči in penečih se ust, kakor napada sestradan volk čredo ovac. In tem žalostnejše, za napadači se je krila nemška inteli-

genca, ki je ščuvala svoje plačance na slovenske zborovalce. Pesti so padale, kakor cepci ob mlatvi, in marsikdo se je rešil edino le z begom. Huronsko vpitje, divji hajl-klici so spremljali ta boj slavljene nemške kulture in inteligence proti „manjvrednemu, neoliknemu“ slovenskemu ljudstvu. In ko je bil boj končan, ko so si z „zmago“ ovenčali svoja razbojniška čela, dasiravno se ni zgodilo, kar so prej zatrjali, „da bodo še, prato jedli: da bodo še mrzlega storili enega,“ potem je teklo pivo v potokih in zverinsko tuljenje je naznanjalo, da dobivajo razbojniki plačilo za svoje razbojništvo.

Tako se je izvršilo slovensko zborovanje v slovenskem volilnem okraju. In to zborovanje ni niti bilo politično, temveč nedolžno poučno zborovanje slovenskega delavskega društva. Kaj bi se bilo šele vse zgodilo, ako bi bil sklican političen shod! Saj je šele pred kratkim znani svetinski Krasnik na odpovedanem shodu na Kočuhi udaril v lice slovenskega kmeta, ker se mu je predrznil ugovarjati. In trdno smo prepričani, da je bilo razbojniško razbitje podsinskega zborovanja v prvi vrsti le maščevanje za to, ker se na Kočuhi ni posrečilo pošteno naklestiti kakega slovenskega duhovnika ali posvetnega razumnika. Ravno tako smo tudi prepričani, da se bodo taki razbojniški napadi ponavljali povsod, kjer bi se napovedalo slovensko zborovanje. A naša slavna vlada, naša dobra, naša tako nepristranska vlada pa gleda in — molči ter se niti ne zveni za to. Prišlo je že tako daleč, da ne pošlje svojega zastopnika na shod, ki ga napovedo Slovenci, niti tedaj, ako se tudi izrecno prosi za to. Potemtakem seveda ni čudno, ako smatrajo nasprotniki slovenske shode za priliko, da si s pobjem in pretepom ohladijo svojo jezo nad Slovenci, zato se ni čuditi, da tako brezskrbno in brez strahu pred kaznijo zasmehujejo postave, saj vedo, da na Koroškem za Slovence ni pravice, saj vedo, da je „slovenski“ mandat na Koroškem — „Kampfmandat“, ker po njihovem mnenju menda znači toliko, kakor da je treba v tem okraju pobiti toliko Slovencev, da bo že vsled tega mandat zagotovljen nemškemu nacionalcu. Tako vsaj gotovo misli opijanjena in naščuvana razbojniška tolpa s podsinskega in kočuškega zborovanja.

Prišlo je pri nas v resnici do tega, da se „dela“ politika edino le še — s pestjo in gorjačo. Naj se le norčujejo gotovi slovenski listi iz ljudi, ki to trdijo, svetujemo jim le, da pridejo na kak slovenski shod v slovenskem Rožu, in spoznali bodo resnico te trditve na — lastni glavi. Spoznali bodo, „kako znajo Nemci licitirati s socijalnimi in političnimi ideali“, in člankar „Našega lista“ bo v resnici spoznal „to romantiko pesti“, in prepričani smo celo, da mu bo tudi „imponirala“ in to tembolj, čim trše mu bo ubijala svoje „socijalne in politične ideale“ v glavo. Ob enem se bo tudi prepričal, dasiravno je gotovo prost „koroškega sentimentalnega pesimizma“, da se proti taki opijanjeni in nauhujskani druhal, kakor je vedno na razpolago našim nasprotnikom, zastoj licitira z etičnimi, političnimi, socijalnimi in drugimi programi. Le pojdite med nje in vrnili se boste s krvavo glavo, a nemško časopisje bo prineslo veselo vest, da je bil neki „windischer Hetzer“ pošteno „durchgeprügelt“, s pristavkom, da se bo že poskrbelo, da se to zgodi tudi prihodnjic, ako pridete še enkrat. Tako se je že pisalo in se bo še, ne da bi vsled tega kaka c. k. oblast le s prstom pomignila. Sicer pa je vsem takim nevernim Tomažem vedno odprta pot, in kdo jim brani, da bi hodili v Rož od kraja do kraja, od vasi do vasi proučevati razmere, slušati pritožbe, dajati pouka ter licitirati z etičnimi, političnimi, socijalnimi in drugimi programi, toda svetujemo jim popolnoma resno, ako nameravajo javno nastopati na shodih, da naj sami ne hodijo, temveč pripeljejo s seboj večjo družbo, ki naj bo oborožena vsaj s poštenimi pestmi, sicer bodo nasprotnikova „argumenta ad hominem“ onemogočila dober uspeh.

Žalostno, res žalostno je to in ljudem, ki žive v normalnih razmerah, skoraj nepojmljivo, da se more kaj takega dogajati v prosvetljenem dvajsetem stoletju v ustavni državi, ali res je. Nemci so pač sklenili s pomočjo podkupljive tolpe slovenskih izdajic onemogočiti vsak pojav slovenstva v borovškem okraju, v onem okraju, ki ima po besedah dr. Lemischevih nalogo „pobeliti“ slovenski volilni okraj. Da se v dosego tega namena poslužujejo brez strahu takih razbojniških sredstev, kakor so jih rabili v Podsinji vasi in na Kočuhi, je sicer žalostno, pa tem bolj značilno za razmere, ki vladajo na Koroškem

Podlistek.

Pisma iz jutrovega.

Jurij Trunk.

Na Galilejskem.

(Dalje.)

3. Na Galilejsko morje.

Cesta se prikaže zopet nekoliko navzgor in zopet navzdol. Tako se prikaže kraj z dvema cerkvama, kar nas opominja, da mora biti tu neko svetišče. Kraj se imenuje dandanes Kafer-Kena in stoji na onem kraju, kjer je bila galilejska Kana, kjer je Zveličar storil prvi svoj čudež na ženitovanju. To pot smo se peljali kar skoz, a tri dni pozneje sem iz Nazareta prišel sem nalašč le, da si ogledam ta znameniti kraj, in sem v svetišču opravil tudi sv. mašo.

Vas šteje okoli 600 prebivalcev, večinoma mohamedancev in grških razkolnikov. Katolikov je le okoli 100, tem znamenitejša pa je njih svetišče. Križarji so nad krajem, kjer je Zveličar storil svoj prvi čudež, sezidali veliko cerkev, katero so pa pozneje, ko so bili kristjani premagani, mohamedanci popolnoma razdrli in nad razvalinami sezidali svoje hiše. Šele v novejšem času se je posrečilo frančiškanku Egidiju Geissler, rodom Solnogradčanu, da je kupil eno od tistih hišic, potem drugo itd. ter začel kopati, dokler ni zadel na podlago stare krščanske cerkve. V tleh so našli star napis, ki kaže, da je tukaj res kraj čudeža. Ženitovanje je bilo namreč v hiši,

kjer je bil edini vodnjak ali cisterna cele vasi, torej kakor bi rekli, v vaški gostilni, ki je ležala ob cesti. Pri daljšem kopanju so zadeli na vodnjak, na cestni tlak, ki se lepo vidi, in na kraj, kjer so stali vrči. Večinoma iz ostankov stare cerkve je sezidano novo, veliko in jako čedno svetišče, ki mi je bilo ljubo tudi radi tega, ker je bil njegov zidar Avstrijec in se je največ denarja nabralo v Avstriji; precej veliko so darovali Amerikanci, sedaj pa dajo največ Španci, tudi sedanji predstojnik je Španec.

Razun tega svetišča se kaže tudi še hišica sv. apostola Jerneja, ki je izpremenjena v lično kapelico. Ta cerkvice ima prav zanimivo zgodovino. Ker Turki navadno ne privolijo v zidanje cerkve, so jih morali frančiškani naravnost prevariti s tem, da so na videz zidali le hišo, katero so potem spremenili v cerkev, podreti pa cerkve se Turki niso upali.

Tudi Grki imajo tukaj veliko cerkev, katero je pustil popraviti neki ruski veliki knez, tudi neki vrč, ki je baje še od ženitovanja, a bo bosa, ker je vrč prsten, evangelij pa pravi izrecno, da so bili vrči kameniti. Hčere grškega popa so nam z veliko nadležnostjo usiljevale neke tkanine, ki so bile podobne otroškim čepicam. Rad bi bil kaj kupil, ker so ljudje revni, a nisem vedel, kaj bi bil z robo počel, zato pa sem dal nekaj „bakšiša“ tem dekletom, kakor tudi arabskim otrokom, ki so nam neprestano sledili ter klicali „hadži bakšiš“ (romarji, dajte bakšiš). Kana ima tudi bogat studenec, kar je v tamošnjih krajih redka prikazen. Za korito služi stara kamenita mrtvaška rakev. Gotovo

ostanek iz križarskih časov. Od tu se gre tudi v veliko vas Safurije, ki leži proti zapadu. Ta vas je bila nekdanje slavno mesto Seforis, katero je Herod Antipa prekrstil v Diocezarejo. Romar obišče rad ta kraj, ker se tam nahajajo ostanki velike cerkve Marijinih staršev sv. Joahima in sv. Ane. Nekateri trdijo, da bi bila tam Marija rojena, a ni verjetno. Kakor v več krajih, kjer je kako svetišče, a ni kristjanov, opravlja tudi v Safurijah službo „mežnarja“ neki mohamedanec. Jaz sem si mesto in tega „mežnarja“ pogledal le z daljnogledom; vidi se pa, da ima kraj lepo lego.

Iz Kane pelje pot skoz široko dolino Rumane, ki vodi v lepo obdelano dolino Batof. Na levi se razprostirajo nepregledne daljave, posejane s samo pšenico, na pravi pa so pašniki. Ker je cesta le nekak poljski pot, dela turška vlada novo cesto, in je bilo na več krajih videti trumo delavcev, moških in žensk, ki so v jerbasih na ramah nosili kamenje, pesek, prst itd. Slišati je bilo tudi neko petje, zakaj Arabec poje neprestano, naj počiva ali dela, češ, pesem prežene skrbi. Kadar dela več delavcev skupaj, n. pr. veslarji na morju, ali težaki v pristaniščih, je navada, da pojejo neke vrste litanije. Eden narekava nekaj, in drugi mu odgovarjajo. S tem pride tudi delo v gotov tir, in navadno je šlo vse dobro izpod rok in vsi so imeli vesele obraze. Gotovo je ta navada hvale vredna, ker se pri dobri volji delo olajša. Vsekako je to boljši, kakor kletev, ki se pogostoma ob enakih priložnostih sliši pri nas.

Ker hodi po tej poti v novejših časih mnogo bogatih tujcev, Angležev in Amerikancev, so

Naročujte edini koroški slovenski list »Mir«!

19 pod varnim okriljem c. k. avstrijske vlade. Čudno je le, da pohlevnemu Slovincu še vedno ne zavre kri, da mirno drži, ko tolčejo po njem, da ne poseže po samoobrambi: zob za zob! Ali da, potem je on izzivač, on hujskač, ne pa za razbojništvo najeti in napojeni nemškutar ali oni, ki ga je najel in napojil. Ali končno bo pa tudi vzlíc temu pošla Slovincem potrpežljivost, in tedaj naj se ne krivi Slovencev za posledice, temveč pripisejo naj si jih oni, ki so križemrok gledali, kako dozorevajo razmere, katerih bi se morala sramovati celo vlada zadnjega culukafrskega kraljička v osrednji Afriki.

Največja sila bo prignala Slovence do tega, da se bodo v obupnem boju za obstanek, kjer niti osebno niso varni svojega življenja, morali v svrhu samoobrambe oprijeti sredstev, kakor jih rabijo njihovi nasprotniki vzlíc vsestranski premoči skoraj vsak dan, da dosežejo svoje razbojniške cilje.

Za vse posledice teh razmer pa je odgovorna c. k. avstrijska vlada, ker ona je bila tista, ki jih je pustila dozoreti, ki jih je pospeševala, zatirajoč Slovence in potuho dajajoč Nemcem; sama jih je zakrivila, sama naj odgovarja zanje.

Kaj hoče socijalna demokracija?

Morala socijalnih demokratov.

Božje zapovedi določujejo moralo krščanskih ljudi. Socijalna demokracija pa Boga ne pozna več, zato pa tudi zapovedi odklanja. Krščanska zapoved pravi: Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in ti bo dobro na zemlji. In ta zapoved zapopada v sebi tudi dolžnost poslov in delavcev, spoštovati gospodarja in delodajalca. Socijalna demokracija pa pravi, da sta oče in mati le kakor žival v hlevu, ki ima svoje mlade v prid družbi. In delodajalec in gospodar le izkoriščujeta delavce in posle, zato se mora premoženje tako razdeliti, da ne bo delavca in ne gospodarja, da bomo vsi enaki! Krščanska zapoved pravi: Ne prešestuj! Socijalna demokracija pa pravi in uči, da prešestovanje ni greh, ter da je vse dovoljeno. Krščanski zakon, ki je doslej med kristjani mejeval spolno življenje, hočejo odpraviti, in hočejo, da naj bo vsakemu moškemu prosto, jemati žensk, kolikor jih dobi, in vsaki ženski naj bo prosto, imeti mož, kolikor jih najde; to se imenuje „prosta ljubezen“. Ljubezni pa tukaj zares ni več sledu, to ni več ljubezen, to je življenje živali, in slabše kot je pri živalih.

Krščansko življenje človeku zapoveduje zmernost in treznost. Socijalna demokracija nasvetuje uživanje, in užitek, pravijo, vodi človeka k napredku! Več kot človek užije, več potrebuje, in potreba bo rodila razne iznajdbe, bo rodila napredek.

Da bi liberalci in njihovi pristaši poznali vse nauke socijalne demokracije, strah bi jih obhajal pred njo, strah bi obhajal tudi tiste ljudi,

otroci silno razvajeni in zahtevajo neprestano svoj bakšiš. Dasi smo jim iz voza vrgli nekaj denarja, niso bili zadovoljni in so nas spremljali z veliko vztrajnostjo dolgo časa; ko se pa naša srca niso hotela omehčati, so nam po pokazali svojo hvaležnost s — kamenjem, tako da smo jim morali zapretiti z zaporom, a kljub temu smo se jih le s težavo odkrižali. Jutrovec pač meni, da je vsak tujec dolžen dati mu neko odškodnino, in kadar tujca le zagleda, se mu jezik nehote razvozlja, in mislim, ne da bi se prav zavedal, izgovarja besedo: „bakšiš“, ki pomenja vse mogoče: plačilo, darilo, milodar, nagrado . . .

Sredi lepega gozdiča zelenkastih oliv je vas Turan, nasproti katere smo se vstavili ob navadni cestni mlaki, ter napojili konje. Da pijejo iz take mlake živali, se ni čuditi, ker imajo pač živalski želodec, a da zajemajo iz nje tudi ljudje, bi človek ne mogel verjeti, ko bi ne videl tega z lastnimi očmi. Mene je bilo kar strah, ko sem pogledal motno, skoraj zelenkasto vodo, katero je solnce razgrevalo že mesece. Da so po njej plavale grde žabe, še ni najhujše, v vodi je polno živalskega blata in druge nesnage. Odurno je bilo videti, ko so ljudje prihajali, da so si umili najprej svoje noge in potem so na istem mestu pili brez vsakega gnusa. Tu se vidi, kako dragocena reč je voda na jutrovem, in zakaj je božji Zveličar obljubil nebeško kraljestvo za kozarec vode. O sv. Frančišku se pripoveduje, da se je razjokal nad božjo dobrotljivostjo, ko je na nekem popotovanju prišel do svežega studenca. Mislim, da bi v Evropi vsi imeli povoda dosti biti hvaležni Bogu za vsak požirek dobre vode,

ki sicer ne v Boga ne v hudiča ne verujejo več; kajti moralnega reda ne morejo in tudi nočejo pogrešati, in sicer tem manj, ker so ti ljudje navadno premožni, in splošna delitev lastnine bi jim vzela, kar imajo.

Za užitkom.

Pametni gospodar učil bo svoje otroke, svoje posle: Delajte, štedite, ostajajte doma, mislite na bodočnost. To je pot do sreče in blagostanja! Kaj pa bodo socijalni demokratje učili vaše ljudi, če jih dobe v svoje shode? Eden najbolj znanih socijalno-demokratskih voditeljev, žid Lasalle, piše v svojem berilu za delavce — Arbeiterlesebuch (Lasalles Reden und Schriften II., 95): „Vi delavci ste čudni ljudje! Vam se mora šele pravi, da ste v žalostnem položaju. Dokler imate še en konec slabe klobase in kozarec piva, še niti ne veste, da vam kaj manjka! To pride od vaše proklete skromnosti (von eurer verdammten Bedürfnislosigkeit). Kaj, mi boste sedaj rekli, ali niste skromnost in zadovoljnost čednosti? Da, čednosti so pred krščanskimi pridigarji, v obeh teh ljudi je čednostno, biti skromnemu, ali pred nacionalno ekonomijo (namreč socijalno-demokratsko) velja druga čednost. Kaj pa je največja nesreča za kak narod? Če nima nobenih potreb. Kajti potrebe priganjajo k razvoju in kulturi. Da človek največ kot mogoče potrebuje, to je čednost, ki velja v naši ekonomični dobi.“

Dragi bralce, prečitaj ta novi nauk še enkrat, premisli, preudari ga, in potem si misli: na odr stoji socijalno-demokratski spretni govornik, pred njim pa fantje, učenci, pomočniki, hlapci! Ali se jih ta nauk ne bo prijel? In sicer veliko prej prijel, kakor pa gospodovi nauk v cerkvi, ki govori proti pijančevanju, in veliko bolj, kakor nauk očeta, ki s solznimi očmi opominja sina: Bodi varčen z denarjem, ne pohajaj gostiln, ostani doma, zapravljal boš vse, kar smo s svojimi žulji pridelali; eden človek lahko več zapravi, kot more prislužiti vsa družina, in če bo socijalna demokracija naše ljudi tako vabila k užitku, to bode lep napredek!

Brez vere.

Človek, ki ima še eno iskro vere v svojem srcu, ne more biti socijalni demokrat. K socijalni demokraciji prestopi marsikateri delavec, da bi spoznal načela rdeče stranke. Polagoma ga rdečkarji navrstveno izpridijo in potem je tudi zrel za socijalno-demokratsko vero. Socijalno-demokratska vera je darvinizem. To je nauk nekega Angleža, ki trdi, da se je naravno razvila opica v človeka, in da torej bistveno med človekom in živaljo ni razlike. Že l. 1877 je svaril veleučeni naravoslovec Virchow na shodu naravoslovcev v Monakovem: „Darvinovi nauk nas vodi v socijalizem“ — in je svaril pred nekim Häkelnom, ki od tega časa še ni odnehal širiti v krogih brezverne gospode po mestih svoje brezverne darvinistične spise (na pr. Häkel: Welt-rätsel). Brezverni meščani segajo slastno po ti knjigi, ki se je prodala v stotisočih izvodih. Tukaj jim nekdo trobi, da je človek žival, da ni Boga, da človek lahko živi kakor žival, da ni vesti, da ni zapovedi! Strup se sicer sme prodajati le v

katere imamo toliko povsod, ko mora od groznih solnčnih žarkov in strašnega cestnega prahu izmučeni popotnik na jutrovem zadovoljen biti z nesnažno — mlako! In mnogokrat niti te ni!

Od tukaj se vidi čisto drugačen svet. Prst je bolj temna in jako rodovitna, kamenje ne več belo, ampak črno; to je bazalt, ker je bilo tukaj nekdanj polno ognjenikov.

Cesta gre precej navkreber proti majhnemu sedlu. Sredi griča je bilo v nekem gozdiču polno ljudi, posebno ženskih in otrok. Ker je v bližini židovska naselbina in je bila ravno sobota, torej judovski praznik, so morali ti ljudje biti Judi, in gotovo so morali obhajati kak vesel dogodek ali kak praznik. Ženske so bile razvrščene v velikem kolu in so plesale, kakor je na jutrovem šega. Videl sem večkrat plesati Arabkinje, in vedno se mi je ples jako dopadel, ker se je ohranil še v pravi prvotni obliki, kakor se nahaja tudi še pri Jugoslovanih. Naš ples je proti temu pravemu plesu prava spaka in menim, ko bi prišli Arabci v naše kraje in videli, kako pri nas drvita dve osebi različnega spola skoz dvorano, se sučeta sem in tja, naprej in nazaj itd., bi menili, da ste postali nori. O drugih okoliščinah našega plesa še govorim ne, n. pr. o slabem zraku na plesiščih, o nevarnosti prehlajenja, o škodljivosti za zdravje . . . in celo o nravnih nevarnostih, ki so pač očitne, tako da se pošten človek na javnih plesiščih še prikazati ne sme.

(Dalje sledi.)

Spominjajte se šentjakobske šole.

lekarni, in kdor ga hoče kupiti, mora imeti dovoljenje od c. k. oblasti. Duševni strup pa se prosto prodaja, mladina ga kupuje, se z njim napaja in propada v nenravnost!

Socijalni demokrat Bebel piše (Die Frau: 20. izd., str. 197): „Darvinizem je demokratska veda, le da njegovi zastopniki pomena te vede ne spoznajo dosti . . . med človekom in živaljo je le ta razlika, da je človek misleča žival, žival pa ni misleč človek!“ Seve, da brezverne naše univerze zanikavajo, da bi bile one vzgojevalke brezvernega socijalizma. Učeni profesorji, drago plačani s težko zasluženim denarjem krščanskega ljudstva, si izmišljujejo nova verstva, novo nravnost, nova nravna načela. Ali z vsem tem se ne izognemo vprašanju: Ali je Bog, ali ga ni? In če ga ni, pravi delavec, potem ni nravnosti, potem hočem užiti ta svet, in če z lepa ne gre, poskrbeli bomo, da pojde s silo.

Sicer je socijalna demokracija včasih previdna. Posebno pri agitaciji v katoliških deželah, ali med vernimi kmeti. Tam ne bodo rekli, da so proti veri; tam pravijo: da je vera zasebna reč, za katero se ne brigajo — Privatsache! Sem ter tja pa povedo več, kot je za nje koristno. Socijalni demokrat Salzman pisal je (Neue Zeit 1906, 2. 644): „Vera je vsakomur privatna stvar. Mi ne povprašujemo, ali je kdo kristjan, ali žid, ali mohamedan, ali pogan. A kot pristaši darvinizma vemo, da socijalizem vodi v ateizem (v brezbožnost). Bolj kot napreduje ekonomični razvoj, bolj kot se uresničuje socijalizem, tembolj se odvraca ljudstvo od vere. Glave jim moramo pojasniti, revolucionirati.“ In prejasno se kaže sovraštvo proti veri v sklepu dunajskega strankarskega shoda l. 1897: „Socijalna demokracija naj se bori proti zastopnikom vere (duhovnikom) najodločneje, z vsemi dopustljivimi sredstvi.“

Koroške novice.

Veliko predpustno veselico priredi dne 6. februarja slovensko delavsko društvo v Celovcu.

Zaplemba. Zadnja številka našega lista je bila zaplenjena. To je tretja zaplemba v petindvajsetih letih in ob enem najbrž začetek nove dobe — dobe zaplemb. Ako se ne sme več pisati resnice, potem pač ne vemo, kaj naj pišemo. Ali naj se gremo učiti k Prešernovemu „pisarju“? Najbrž bi bilo celo to slabo za nas, kajti našla bi se gotovo kaka „ušiva glava“ ali „garjeva ovca“, kateri bi ne bilo vseč, ako pišemo o pripomočkih zoper take „boleznj“. Najbolje torej nič. Ne, to pa tudi ne, ker bi nazadnje kdo mislil, da se s praznim papirjem norčujemo iz koga. Kdo torej najde izhod iz te zagate?

Zarota proti Slovincem. Pred kratkim se je vršil v Kožentavru zaupni shod nemško-nacionalne stranke, na katerem se je sklenilo onemogočiti vsako slovensko zborovanje. Navzoče pri tem shodu so bile vse znane glave borovške, bistriške in svetinske nemškutarije. Posledica tega zaupnega posvetovanja je bila Kočuha in Podsinjavas. Sklenilo se je seveda uporabiti v dosego namena vsa sredstva. Omenjena dva shoda sta pokazala, kaka sredstva so tudi dovoljena nemčurskim razgrajčem. In c. kr. vlada — molči!

Duhovniške in cerkvene stvari. V četrtek dne 24. januarja se vrši ob 1/2 4. uri v prostorih delavskega društva v Celovcu, Kaserngasse 30, redni mesečni sestanek duhovniške sodalitete, odsek Dobrlavas. Udje in neudje so povabljeni k obilni udeležbi. Dnevni red: 1. Ljudske knjižnice. 2. Raznoterosti. — Kot provizor pride na Kostanje č. g. Ivan Dragasnik. — Umrli je dne 16. januarja vč. g. Janez Zablatnik, dekan, svetovalec in župnik v St. Ilju ob Dravi, star 69 let. N. v m. p!

Borovlje. Naši tujei in domače visoke glave so priredili božičnico, pri kateri so obdarili otroke „ta burnih“ staršev. Kako se pa tem gospodom v resnici gre za to, da bi pomagali tistim, ki so potrebni, se razvidi iz tega, da najboljši zaslužek dajo tistim, katerim se itak dobro godi, „ta burnim“ pa še od slabega zaslužka tupatam „dovpotegnejo“. Ker je še precej takih Borovljancev, ki se ne dajo več kar tako meninč tebinč po takih prireditvah ujeti, je Trnjakov Jozej ali Maurer posebno poudarjal, da imajo res srce za „ta burne“. Ravno to pa je dokaz, da ga nimajo, kajti če kdo res čuti z delavcem, temu ni treba to še posebej povedati, ampak on to pokaže z dejanjem, tega pa naša gospoda do zdaj še ni storila.

Borovlje. Pri nas se je pripetil še pred par meseci ta-le zanimiv dogodek, o katerem pa

nemški listi niso nič poročali: Ko se je neki mož ženil, prišla je neka omožena žena, črna oblečena in vsa razburjena k njegovi nevesti, vrgla ji pred noge neki prstan in zavpila: „Tako, zdaj ga pa le vzemite.“ Potem pa se je zgrudila na tla in omedlela. Prejkone je imela prej s tem značajnejšem kak „tehtmehtl“.

V Podgori je umrl črevljar Gregor Šašl. Bil je dober, pošten in v občini spoštovan katoliški mož, ki zapuščala vdovo s štirimi nedorastlimi otroki. Bolehal je 9 mesecev. N. p. v. m.!

Podljudelj. Zadnje nedeljo je naše delavsko društvo imelo redek užitek. Dobilo je namreč priložnost, da je poslušalo za delavce prezaslužnega g. Gostinčarja iz Ljubljane. V poldrugo uro trajajočem govoru naslikal nam je pred vsem veliko moč in vpliv kapitalizma na delavstvo in kmeta, govoril o delavski bedi in izkoriščanju ter o potrebi starostnega zavarovanja. Dokler imaš moči, še imajo zate dela, če pa si enkrat izžet, izdelan in star, našeno te, kakor se vrže nerabno železo med „reno“. Delavska penzija je premajhna za življenje, prevelika pa za smrt. Pomoči ne smemo pričakovati od drugih, pomagajmo si torej sami. Eden ne opravi nič, treba je združenih moči, zato pa se združujemo v družtvih. Da se delavstvu godi še vedno slabo in čim dalje slabše, je po večini samo krivo, ker se mu smili tistih par krajcarjev, ki bi jih plačalo v društvo. Rajši jih zapije in živi v zatiranju in siromaštvu naprej. Kdaj še bomo mi tam, kjer so že danes angleški delavci? Kdo pomaga njim, da se ne ruvajo posamezni z gospodo za plačo? Društva, organizacija je moč, ki se mora upoštevati. Tudi podpredsednik gosp. Čemer poudarja potrebo organizacije ter se v imenu celega društva zahvali gospodu guverniku.

Sele. Dne 27. decembra 1906 je bil izvoljen za župana g. Janez Užnik, gostilničar v Selah, za prvega svetovalca g. Janez Oraže, za drugega svetovalca g. Florijan Olip. Odborniki so: gg. Janez Ogriz p. d. Trkl, Janez Piskernik, Šimon Pristovnik, Janez Roblek, Urban Mak, Andrej Dovjak, Jožef Oraže, Marka Ogris in Jernej Oraže. Kakor že imena pričajo, so v občinskem odboru sami značajni Slovenci, na čelu jim zavodni župan, kateri se bodo od vsaki priliki potegovali za slovensko stvar. Občinski odbor je sklenil odslej vsa pisma kolekovati z narodnim kolekom.

„**Vojska bo,**“ tako je kričal naš junaški general Lulek s svojimi par pristaši, ko je slavni „Mir“ prinesel vezanim dvopis iz Sel ter jih malo pokrtučil zastran občinskih volitev, pri katerih so naši nasprotniki tako slovesno pogoreli. „Mir“ je romal kar iz rok v roke ter vsak je djal, ta jih je pa dal, pa še premalo, treba bo vzeti veliko in prav trdo krtačo ter jih prav živo pokrtučiti. Nekaj dni hodilo so zelo poparjeni, a sedaj so že preboleli blamažo ter začeli ubirati druge strune, ustanavljajo si nemško kozje, e pardon, pevsko društvo. Par neumnih kričočev seveda se ne manjka, ki pa reveži še razumejo ne, kaj izgovarjajo. Na nemški šoli priredili so tudi božičnico. Poprej so seveda vsepovsod beračili in sline cedili po judeževih groših. Pri božičnem drevescu bral jim je Lulek iz „Mira“ selski dopis. Na vsak način hočejo slovenski razred uničiti. Starše otrok že pridno nagovarjajo, naj dajo svoje otroke v nemški razred, ker tam dobijo obleko, obuvala itd. Junaški general Lulek naj si nikar ne misli, da bode slovenska šola kar čez noč postala nemška. Pri tej zadevi imamo tudi mi občani, ki plačujemo davek, govoriti. Kar smo si s težavo priborili, tega ne izpustimo iz rok. Mi zavodni Selani ne pustimo, da bi naši otroci postali še večji trepi, kakor so, dovolj nam je za zgled naša nemška šola. Gledalo se bode pa tudi na to, da se otroci iz slovenske šole ne bodo brez vsakega vzroka v sredi dneva pustili domov, kakor se je to do zdaj že parkrat zgodilo. Poskrbeli pa bomo tudi za to, da bode naš general Lulek res pravo vojsko doživel, kakor tudi vsi njegovi pristaši. Selan.

Dholica. Kakor je „Mir“ že poročal, vršile so se dne 29. m. m. občinske volitve, in sicer mirno, kakor še nikoli ne. Mi se volitve sploh nismo udeležili, zatorej se tudi nasprotnikom ni bilo treba bati poraza. No, da bi se mi topli za zadolžen občinski zastop, tega pa ne, menda nam tega tudi nihče zameril ne bo, kajti kakor se sliši, bomo baje imeli že, čujte in strmite, 107% občinskih doklad. Kdo bo prihodnji župan, se še ne ve, a toliko nam je znano, da se neki tukajšnji gostilničar z imenom Franci zelo trudi zasesti županski stolec in da je baje že rekel: „I ber purgermaster, noher berc oba for majner huat obnemen,“ pa tudi na dan volitve se je nam ta „možej“ smilil, ko je moral iti pol ure daleč domu južinat, kakor je sam rekel. Kdor ve, ko-

liko je ta dan novega snega bilo, pač lahko ve, kaj se pravi iti tako daleč, da dobi kaj za želedec. Čudno zagonetno se je nam zdelo, in mislili smo, ali mu ne zaupajo pri županu dati južine ali kaj? Kmalu smo videli, da se pripelje omenjeni možej nazaj, in glej čuda, dva volilca je imel, ali za telesno stražo, ali kaj takega, ne vemo. Uganka je bila še bolj zavozlana, ko je rekel nekemu volilcu, da jim slaba prede. Vraga, smo si mislili, koga se neki bojijo, ko vendar naših razun enega ni bilo volit. Šele pozneje se je nekoliko izvedelo, da so se baje nemčurji sami kavsali med seboj, no, in ta Francej je menda s tistimi volil, ki na nemško držijo, namreč s „Plajberško unijo“, od katere ima menda strašen dobiček, namreč da gredo vsi posli skoraj k uniji v tovarno, on pa mora delati sam. In vsemu temu so krivi „črni“ Slovenci. No, ako postanete g. Francej župan, tedaj pa naredite postavo, da bodo morali vsi k vam služiti, in svetujemo vam tudi, da vsakega Slovenca, ki pride v vašo gostilno, vun vržete, kajti tako veleva „fortšrit“. Razumeli? Hajl!

Kostanje. Z veseljem smo pozdravili vest, da dobimo zopet dušnega pastirja v osebi č. g. J. Dragasnika. Spolnila se je nam srčna želja in upamo, da ostane med nami dolgo, dolgo let. Zdaj ko bomo imeli zopet redno službo božjo, bo tudi naše društvo moglo delovati, kar zdaj ni bilo mogoče. Upamo, da nam novi dušni pastir tudi krepko pomaga v tem oziru, zato mu kličemo krepek na zdar, in dobro došel. — V nedeljo dne 20. t. m. se vrši letni občni zbor kat. slovenskega izobraževalnega društva za Kostanje z navadnim sporedom pri Mežnarju na Strmcu ob 1/3. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

Trnovlje. V nedeljo, dne 20. t. m., se uprizori pri Štrukeljnu v Trnovljah igra „Bethlehemiški pastirci“ ob 1/3. uri zvečer. Vabi se k obilni udeležbi.

Iz Zilske doline. (To in to.) Gospod urednik! Povem vam, da imate nasprotnike, če še ne veste. Gospod Fran Grubhoffer je vaš nasprotnik, a nevaren ni. Ernst Maier-Höffern vas tudi nima rad in vi teh obeh gotovo tudi ne nosite kot kolajni na pustni suknji. Tako je in tako bo. A vi imate še več nasprotnikov in enega se morda vendarle bojite. Ne mislite, da je ta vaš nasprotnik živa duša. Mrtev je in mrtev dela živim strah. Ta vaš nasprotnik so — škarje. Veste, če greste ob šesti uri po cesti, vas gotovo tupatam srečujejo gospodje, ki znajo babjo kašo kuhati. Za nas probujene Slovence ta hrana ni; a naši nemškutarski cilindrovci ti imajo želedec samo za „babjo kašo“ pripravljen, zdrava „košta“ ni za nje. Ker pa vi ne kuhate babje kaše, zato visijo škarje nad vašo glavo. Kadar imate jezik nabrušen, se začenja gibati ta velikanski aparat — škarje — in — žrk! jezik je prestrižen. Tisti prestriženi košček jezika pa skoči vun na deželo in rodi mnogoteri sad. Za vas je ostali kos jezika še zmerom dovolj dolg. — Pa tudi tisti instrumenti, s katerimi se večkrat takole $\times$ dela, tisti zlomki, ki jih g. Rōšnar prodaja in kateri človeške misli izražajo, tudi ti so vaši slučajni nasprotniki. A le nič se ne bojte: škodujejo ti nasprotniki nam samo gmotno, a ljudstvu odpro oči. Vsaka konfiscirana številka „Mira“ je prodajalka naslednjih števil in razširjevalka odločnosti v našem narodu. Sila rodi protisilo! Naše vrste postajajo goste. Tisto pa, g. urednik, itak veste, da je previdnost najboljša mast. Neznano pa vam je gotovo, da je začel v Rožni dolini nov ognjenik, „Slovenec“ po imenu, ogenj in pepel bljuvati. Brez dvombe bo zasul vso rožansko nemškutarijo. Najbolj v nevarnosti so kraji „Hardigatum“ in „Pepeji“. Dr. Lemiš in Črešnjevce bila sta na Stefanovo na Kočuh preiskavat tla, bi se li ne dala zidati tam opazovalnica za delovanje ognjenika; a jima je bila preostra sapa in podnebje neugodno. Če se ne reši „Pepeji“, je obljubil menda dr. Lemiš, dati si vse lase izpipati, če se pa to mesto da rešiti, bo „Štefanhof“ zavod za „ta sliepe“ tega okraja, nemškutarje in „socije“ po imenu. Adijo! Vaš Francej.

Od Bele. To pot znašel se je tudi direktor K. iz papirnice med Seifrizovimi priganjači. Zakazal je vsem delavcem, ki imajo volilno pravico v žitrajski občini, da morajo voliti na Seifrizovo stran. Delavci, ali nismo novodobni sužnji. Za revno plačo moramo darovati vse svoje telesne moči in zdaj nam delodajalec naj še narekuje naše prepričanje. Združimo se in pokažimo oholemu tuju naš slovenski ponos. Vsakega posameznega lahko ukloni; če smo pa združeni v delavsko društvo, kdo bode nam kos? Proč s strahom. Papirnica nas potrebuje ravno tako, če še ne bolj, kakor pa mi njo. — Tudi nadzornik železničnega tira našega fik-fika je pritiskil na podrejene delavce-volilce, da morajo voliti

fortšritlih in tajč. Morda poizvedo slovenski državni poslanci pri železniškem ministru, če ima ta mož v svojih predpisih zapovedano tudi nemško-nacionalno agitacijo po slovenskih tleh. — Veliko so trpeli Seifrizovi konji v minulih praznikih, ko so morali po vaseh voziti priganjače, ki so po vaških gostilnah zbirali in napajali zavodne volilce. Tudi na dan volitve je bilo treba zdaj tega, zdaj onega pripeljati v kočiji na volišče. Prav posebno pa se mi smilijo Miklavčevi voli, ki bodo morali to leto veliko trpeti, ker se je kajzarjem obljubilo, da jim bodo Miklavčevi voli vse zastoj izorali, če volijo po volji njih gospodarja. Ko so to zvedeli, so se začeli menda puntati, a jih je majar malo potolažil, ker jim je obljubil, da zanaprej njim liberalnim volom pa pri črnih klerikalcih ne bode treba več orati. Voli — agitatorji za Miklavčevega gospoda, pa reci kdo, da nismo pri nas napredni. Volilni dan je pa tudi v resnici pokazal volovsko omiko. Ko so zagledali Miklavčevi uslužbenci in njegovi nadebudni otroci šentvidskega gospoda župnika, tulili so kakor na pol zaboden vol. Nabajsajmo tega črnuha, si je mislil eden izmed njih, in gospod župnik je že imel celo lopato snega na glavi. Divjaki v Afriki se bodo gotovo prestrašili, če izvedo, da jim vstajajo pri Miklavcu nevarni konkurenti. Mora pač koj fletno biti na županskem stolčku, ker se Miklavški atej tako branijo zapustiti ta stolček. Svetujem ateju, naj si priskrbi le hitro dosti ključavnic, potem bodo pa spet lahko mirno dremali na svojem županskem tronu in morda se jim še kaj modrejše sanja, kakor so bile one sanje, katere so zadnjič na Dunaju pripovedovali v potu svojega obraza.

Miklavčevo. (Surovost.) Na dan občinske volitve bil je v gostilniški sobi pri Miklavcu star, reven domačin — Volbenkov Tine. Ta in oni naših kmetov je dobro znanemu siromaku napil. Da se ta starček-siromak, ki seveda tudi na Miklavčevo pride mnogokrat prosjačit, drži naših kmetov, je Miklavčevega jagra tako ujezilo, da je začel revežu očitati pri Miklavcu sprejete milodare, ga zgrabil in ven vrgel. Starček od tega časa hudo boleha. Heil taki omiki! Wir Wilde sind doch bessere Leute, bodo zaklicali afriški divjaki, če zvedo o tem junaškem dejanju Miklavčevega jagra.

Žitaravas. Proti volitvi v III. razredu se je slovensko-katoliška stranka pritožila na deželno vlado.

Iz žineške okolice. Če koga v sanjah na prsih tlači in duši, pa se brani na vso moč, toda ganiti se ne more, pravimo, da ga tlači trotamora. Iz davnih časov še tlači grda trotamora naše ljudstvo tudi po dne na duhu in prsih. Zgodovina nam pripoveduje o tlaki in tlačanih. Tlaka je odpravljena, ostal pa nam je še tlačeni duh. Na enem koncu tu je žineški grad, na drugem so mogočni Miklavčev gospod, dolgo župan. Boji se kmet gospodov, kateri mu morejo s čim škodovati in koristiti, to je naravno. Boji se tudi njih služabnikov kakor gospodov. V tem vednem strahu se ne upa ničesar storiti, s čimer bi prišel v nevarnost, da se gospodi zameri. Najbolj nevarna je zanj politika. To je prepuščal gospodi. Če bi kdo, recimo duhovnik, skušal agitirati, se brž prestrašijo in tolažijo: Boljše vse pri pokoju pustiti. Politično se ganiti, se reče že puntati. Človek postane plašljiv ko zajec. To je suženj v popolni odvisnosti, podložnosti. Mi moramo ljudi umeti. Potrebujemo vzgoje kot otroci. Manjka jim prvi pogoj politične zrelosti: samostojnost, zavest. Zavedati se morajo ljudje svoje človeške vrednosti in veljave, svojih pravic, svoje moči. Ne sodimo jih hudo. Kako se dostikrat celo olitani ostudno prilizujejo in ponižujejo proti takim, od katerih kak dobiček pričakujejo, tako, da ne le svojo krščansko, ampak celo človeško čast zavrzajo. Strah je nekaj čudnega. Bahaš se, da se ne bojiš nikogar in ničesar, pa v istem hipu si ves ponižen in plašen, ko stojiš pred nemško gospodo. Plašljivih ne bomo gonili preganjat strahov, to morajo storiti drugi. Delo usmiljenja je osvoboditi sužnje, rešiti plašljivce strahov, kulturno delo, omika. Gospoda žineškega oskrbnika, mislim jaz, je nepotrebno se bati; njegov gospod, knez Rosenberg, je preplemenit, on sam prepameten, da bi oviral naš prosti razvoj, omika, zatiral našo prostost. Miklavca in njegovega jarma nas pa morejo prej ali slej rešiti možje, ki so se na šentjanžovo pokazali junake. Ko pade liberalna nemčurska trdnjava pri Miklavcu, bodo šele pristo naši kmetje. Kakor je sedaj moč na oni, bo potem na naši strani, občina nas ne bo ovirala, ampak podpirala. Ako bomo imeli „našo“ občino, se bo kmet sam pobrigal za svoje reči. Sedaj nihče ne ve, kako se gospodari, še svetovalec ne ve za občinske račune, to je vse skrivnost. „Že pri Miklavcu naredijo, da bi nas kdo kaj ugovarjal, je tako

zastoj,“ tako se je čisto čulo. To je „fortšrit-
lih“? Mi pa hočemo napredek kmetijskega ljudstva.

Iz žitajske občine. Kaj so krščanski slo-
venski možje, ki so volili z nasprotniki, zatajili?
Ali je njih modrost bila globoka ali plitva, njih
vest tenka ali kosmata? Mogoče, da so mislili,
da prav volijo; da je najbolj prav, če ostanejo
Miklavčev gospod župan kakor doslej, ker oni
vladanje občin najbolj zastopijo. Vendar se mora
povedati, da so mislili tako, če so tako mislili,
le v omejenosti svojega duha. Velika večina
kmetov misli, da Miklavčevo gospodarstvo občini
ni v blagor ne v verskem, ne narodnem, ne go-
spodarskem oziru. Večina kmetov torej obsoja
njegove pristaše, njegovo stranko kot gosposko,
ne pa kmetško stranko. Vpliv župana je večji
kot kojega drugega, in sicer toliko večji, kolikor
večja je njegova moč. Miklavček je mogočen go-
spod, torej njegov vpliv lahko zelo koristen, ali
zelo škodljiv, nevaren. Ali je pametno, ravno
Miklavca kot luč na svečnik za celo občino po-
stavljati, njemu izročiti največjo oblast v občini?
Miklavček je liberalci in sovražnik Slovencev;
kakor je pokazal s svojim govorom na Dunaju,
še zelo hud. Prijatelj je gotovo naš najslabši.
Kakšen pa je kristjan? Ne bodimo mevrže, da
ne bi se upali povedati. Kdor celo ob največjih
praznikih ne hodi, in svojih ljudi ne spravlja v
cerkev, ni dober, priden kristjan. Kdor napravlja
love ob nedeljah in petkih, celo kvaternih ne-
deljah, kakor g. Miklavc in njegov zet dr. Grassl,
in s tem pohujšuje kmetško verno ljudstvo, ker
lovci kmetje se navadijo namesto k božji službi
hoditi v hosto s puško in o postih jesti meso:
tak ni dober kristjan. To ni prekudo rečeno, a
slabe vere in zmedeni so že tako ljudje, da že
ne smeš koga imenovati slabega kristjana, da,
že na kmetih je nekaterim vsak dober kristjan,
ki je krščen. Morebiti so Miklavčev gospod dober
človek, tudi prijazni s svojimi pristaši, zastopen
in velik posestnik in je težko zavreči jih, zame-
riti se jim, toda kateri so z njimi držali in vo-
lili, so na vsak način zatajili svoj kmetški stan,
zatajili svoje versko in narodno prepričanje, to
je, vero in narodnost so pustili v stran in niso
volili ne kot kmetje, ne kot katoličani, ne kot
Slovenci, ampak le kot prijatelji Miklavčevi ali
hlapci, ali pa kot hlapci Miklavčevih hlapcev.

Dobrlavas. Ko sem že vdrugič bral poziv
g. Krofa v zadevi mladeniške zveze za Koroško,
se mi zdi malo čuden molk tovarišev, udeleženc-
cev socijalnega kurza. In tako sem morebiti
jaz prvi, ki povzdignem tudi svoj glas k tej
koristni zadevi. Mi, ki smo nekatere dneve sku-
paj doživeli, se spoznali in seznanili, pač lahko
ukrenemo, da se ta pomenljiva zveza ustanovi!
Tovariši! Morebiti ste bili z menoj enakih misli,
da niste vedeli, kakšna bo ta zveza. Sedaj ko
čujemo, da se jo misli kot samostojno, jo pač z
veseljem smemo pozdraviti. Upam pa, da nam
tukaj, kakor povsod drugod, priskočijo naši vodi-
telji na pomoč s tem in onim. Spoznali smo se,
lotimo se enkrat tudi resnega dela, saj je že
skrajni čas! To so moje misli. Z bratskim po-
zdravom na vse tovariše! Tek št. soc. kurza: 18.

Iz pliberske okolice. Vzdramil me je dopis
v „Miru“ iz „Smarjete nad Pliberkom“, v katerem
poudarja dopisnik, vrl mladenič, potrebo
narodne organizacije slovenskih koroških mlade-
ničev. Vzdrami naj pa tudi vas, dragi slovenski
mladeniči širom naše domovine, in naj vas navduši
za to narodno delo. Vsak, kdor ima še količkaj
narodnega čuta v svojem srcu, bo pripoznal, ko-
like važnosti bi bila taka zveza, posebno pa sedaj,
ko moramo gledati v tako temno bodočnost. V
srce mora zaboleti vsakega rodoljuba, če pomisli,
kako smo osamljeni, od vseh zapuščeni, celo od
svojih lastnih bratov. Toda poguma ne smemo
izgubiti. Nastopiti moramo z vso resnostjo in
odločnostjo proti našemu najnevarnejšemu na-
sprotniku. Da bo pa naš nastop uspešen, mo-
ramo nastopiti skupno, zvezani v mogočno ar-
mado, da bomo kakor dobro organizovana četa
hrabro korakali v boj za naše pravice. Torej na
delo, mladeniči, dokler je še čas. Kmetški fant.

Šmihel pri Pliberku. (Izvolitev žu-
pana.) Ker je dosedanji župan g. Ivan Tomič
odklonil zopetno izvolitev, je bil dne 14. t. m. iz-
voljen za župana vrli narodnjak g. Jurij Rudolf.

Libuče. Sprejeli smo sledeči popravek: „Ni
res da bi se blo na 8. Dezembra 1906 v Gostilni
pri Želzniku v Lebučah plesalo. Lebuče dne
10. Januarja 1907. Leopold Obletan p. d. Želznik
in Gostilničar.“

Tolsti vrh pri Guštanju. (Občinske
volitve) so se vršile dne 9. januarja pri nas
popolnoma mirno. Seveda smo zmagali v vseh
treh razredih — če ni nasprotnika, s kom se boš
pa bodel? V prvem razredu je 23 volilcev, prišlo
jih je 16 volit, 14 je bilo naših glasov, 1 na-
sproten, 1 po pomoti oddan za 2. razred. V dru-
gem razredu je 35 volilcev, prišlo jih je 15, 13

je bilo naših, 2 nasprotna. V tretjem razredu
je 94 volilcev, prišlo jih je 30, 27 je bilo naših,
3 nasprotni. Izvoljeni so za odbornike sledeči
gg.: Za prvi razred: Vaclav Valeš, župnik;
Franc Hancman, posestnik; Andrej Oražem, mli-
nar; Matevž Pečnik, posestnik. Namestnika: po-
sestnika Filip Novak in Vincenc Valenti. Za
drugi razred so izvoljeni: Benedikt Pittino,
posestnik; Dominik Kotnik, posestnik; Fr. Žaže
p. d. Travnekar, Peter Jasnikiar p. d. Jasnikiar.
Namestnika sta: Franc Blatnik p. d. Cestnik in
Karol Kavče p. d. Eberle. Za tretji razred
so izvoljeni: Luka Kotnik p. d. Jug; Fr. Kogelnik
p. d. Klančnik, Miha Dretnik p. d. Ajnžik, Jožef
Rožej p. d. Trot. Namestnika sta: Franc Čevnik
p. d. Peželj in Janez Paradiž p. d. Žmelcar.

Prvi vinski sejem v Ormožu. Ker so se
vinski sejmi v naši ožji domovini udomačili in
dobro obnesli, priredi „Vinarsko društvo v Or-
možu“ v četrtek dne 31. januarja 1907, v dvo-
rani gostilne gosp. A. Škorčiča v Ormožu vinski
sejem. Otvoritev sejma ob 11. uri predpoldne.
Ako upoštevamo dejstvo, da se je letos v ljuto-
merskih goricah, oziroma v ormoškem in ljuto-
merskem okraju pridelalo približno 42.000 hl vina,
in da je prištevati letošnji pridelek med boljše
letnike, se je nadejati mnogobrojne udeležbe. Ni
treba omeniti še posebej, da slovijo ljutomerske
gorice že od nekaj kot najboljše v Avstriji;
vrhu tega so zasajene že več let z novimi nasadi,
ki že rode. V teh novih nasadih se negujejo
najzlahtnejše, zemlji primerne vrste. Nadalje je
treba omeniti, da je peronospera, ki je v drugih
vinskih krajih lani toliko škodo napravila, našim
goricam kolikor toliko prizanesla. Na vinskem
sejmu se nudi kupcu prilika v kratkem času to-
liko vin poskusiti, on ni navezan na mešetarja,
ni mu treba vse hribe prelatiti, predno dobi za-
željeno blago. Kupec in pridelovalec sta v ne-
posredni zvezi. Dobiček, ki ga imajo prekupci
in mešetarji, ostane njima. Koliko pa je vreden
čas, ki ga na tak način prihrani kupec! Želez-
niške zveze so tudi zelo ugodne! Torej le v
Ormož dne 31. januarja, gostilničarji, da se pre-
skrbite s pristnim ljutomercanom. Izbere boste
veliko našli!

Društveno gibanje.

**Občni zbor zilske podružnice slovenskega
planinskega društva** se vrši v sredo 23. t. m. v
gostilni pri „zlatem studencu“ (prej Cavznik) v
Celovcu. Ker se bode sklepalo na tem važnem
zborovanju o preosnovitvi podružnice ter dalo
celemu planinskemu delovanju na slovenskem Ko-
roškem novo smer, se vabijo vsi člani, da se tega
zboru udeležijo v največjem številu. Spored: 1. Po-
ročilo o delovanju podružnice v l. 1906. 2. Skle-
panje o preosnovitvi podružnice. 3. Volitev no-
vega odbora. 4. Slučajnosti.

**Slov. kršč.-soc. bralno društvo za Ško-
cijan in okolico** napravi v nedeljo, dne 27.
prosinca 1907, ob štirih popoldne v gostilni „pri
Majarju“ v Škocijani „Gregorčičev večer“
s slavnostnim govorom, deklamacijami in petjem.
— Temu sledi domača predpustna veselica
z dvema igrama („Dr. Vseznal in njegov
sluga Stipko Tiček“ ter „Zakleta soba
v gostilni“ pri zlati goski“). Začetek iger
točno ob šestih zvečer. Vstopnina bo nizka,
nadplačila se v društvene namene hvaležno sprej-
mejo. K prav obilni udeležbi vljudo vabi
odbor.

**Kat. slov. izobraževalno društvo v Glo-
basnici** priredi dne 27. prosinca predpustno
veselico. Na sporedu je petje, tamburanje
in velika narodna igra

„Rokovnjači“.

Po igri prosta zabava in ples. Sicer se je igra
že enkrat predstavljala (19. avgusta m. l.), ali na
željo mnogih, in ker je igra sama na sebi res
nekaj imenitnega, se ponovi. Vse prijatelje dru-
štva, domače in vnanje Slovence, posebno pa
bližnja narodna društva vabimo, da se udeležijo
polnoštevilo. Vstopnice bodo kolekovane z na-
rodnim kolekom in stanejo: sedeži 1. vrsta 1
krono, 2. in 3. vrsta 60 vinarjev, stojišče 30 vi-
narjev. Začetek je ob pol štirih popoldne. Vrši
se v „Narodnem domu“ (pri Šoštarju) v Globas-
nici. Ker je čisti dobiček namenjen za društvene
namene, se preplačila hvaležno sprejemajo. Če
si kdo želi zagotoviti sedež (katere vrste?), naj
se pismeno obrne na naše društvo.

V Št. Lipšu bodo 20. t. m. pri Habnerju
dekleta ponovila igro „Sv. Neža“, fanti pa igrali
burko: „Krcmar pri zvitem rogu“. Tudi en govor
bo. Začetek ob 1/4. uri. Vstopnina za vsako
igro 20 vinarjev, pa več se rado in hvaležno
sprejme.

Prevalje. Slov. kršč. delavsko društvo v
Prevaljah priredi v nedeljo dne 27. januarja po-

poldne ob štirih svoj letni občni zbor z ve-
seloigro „Črevljari“ v treh dejanjih. Kmetje in
delavci prihitite v prav obilnem številu. Vabi
odbor.

Slov. kat. izobraževalno društvo „Zila“
na Zilski Bistrici priredi dne 29. januarja ob
6. uri zvečer pri Rihtiku v Zahomcu predpustno
veselico s sledečim sporedom: 1. Tamburanje.
2. Petje. 3. Pozdrav predsednika. 4. Tamburanje.
5. Igra: „Trije tički“. 6. Prosta zabava in
ples. K obilni udeležbi vabi
odbor.

Žvabek. Dne 27. t. m. se vrši po blagoslovu
veselica v Luknarjevi gostilni s sledečim spo-
redom: Zborovanje čebelarkega društva. Veselo-
igra: „Jeza nad petelinom in kes.“ Burka:
„Kmet in Fotograf.“ Vmes pojejo domači
pevci in igra godba na lok.

„Slovensko planinsko društvo“ razpošlje
te dni vabila za planinski ples, ki se vrši
v Ljubljani v „Narodnem domu“ dne 2. februarja
t. l. Vabilo, namenjeno članom izven Ljubljane,
se objavi v prihodnji številki „Planinskega vest-
nika“. Zgornji prostori v „Narodnem domu“ se
bodo planinsko opremlili; ples se bode vršil v
veliki dvorani. Za odpočitek in okrepčanje se
pa prirede skoro vsi zgornji prostori „Narodnega
doma“. Zanimanje za to veliko prireditev „Slo-
venskega planinskega društva“ je obče in je to-
rej pričakovati mnogobrojnega obiska, tako da
bode tudi letošnji planinski ples sestanek plan-
incev in prijateljev planinstva ter neprisiljene
zabave iz vseh slovenskih pokrajin. Za izvrstno
domačo kapljico in dobra in cena jedila bode vse-
stransko preskrbljeno. Izdala se bo tudi druga
izdaja šaljivega lista „Zlatoroga“. Častiti gostje
naj blagovolijo priti ali v planinski opravi ali v
narodni noši, drugače pa v promenadni obleki.
Vstopnice se bodo prodajale v Ljubljani v trgo-
vinah Gričarja in Mejaca v Prešernovih ulicah,
I. Korenčana na Starem trgu, A. Škofa na Dunaj-
ski cesti in E. Skušeka pred škofijo, na dan plesa
pa se dobe vstopnice od 11. do 12. ure popoldne
in od 2. do 4. ure popoldne v „Narodnem domu“
in zvečer pri blagajni. Vstopnina za nečlane
po 2 K, za člane bode vstopnina znižana.

Dopisi.

Sveče. Ob izvanredno sijajni udeležbi se
je vršil zadnji nedeljo javen shod v Podsinjivasi.
Vse kar nemčursko leze in nemčursko gre, je
prišlo na ta slovenski shod. Čistiljive glave
bistriške in svetinske nemčurije so pripeljale s
seboj fakinažo, katere podivjanost se niti popi-
sati ne da. Zasedli so gostilniške prostore že
ob kakih dveh in bridko so se pritoževali, da
jih pustimo tako dolgo čakati. Posebno Košičev
Pepček se je kregal, da se on „fopati“ ne da,
ker sploh ni človek za to. Vidilo se mu je, da
ga jezi zadnji izlet na Kočuho, kjer je imel tisti
slavni nagovor pred „birmo“. Nekaj po četrti
uri otvori predsednik zborovanje in da besedo
šentjakovskemu kaplanu. On začne govoriti o
dolžnosti Slovence braniti slovenski Rož proti
vsakomur. Pogled v našo bodočnost je sicer
obupen, a zgodovina nas uči, da tudi v obupnih
položajih se da pri napornem delovanju marsikaj
doseči. On kaže na uspehe katoličanov v Nem-
čiji in začenja dokazovati, kako, po kakšnem de-
lovanju so ti prišli do takih uspehov. Govoril
je tako kakšnih 5 minut, ko se oglasi nekdo in
zahteva, da se nemško predava. Začne se ropot
in predsednik zaključuje zborovanje. Košičev Pep-
ček jih pove še nekaj nesramnih in neumnih, kar
se mu pa ne more zameriti. Na izzivanje nem-
čurjev so ostali slovenski zborovalci mirni, pove-
dali so jim k večjemu par smešnih opazk, toda
nemčurji so ja prišli na pretep. Preko prevr-
jenih miz in pobitih steklenic, pridejo do govorn-
nika, in prej da se je ta svojega opasnega po-
ložaja zavedal, je bil sredi nemčurskih butic in
pesti. Košičevemu Pepeju so posebno ugajali
kapelanovi lasje, klical je venomer: za lase ga,
za lase ga. Kapelan je nam pravil potem, da se
je tega glasu še najmanj ustrašil. Bil je ravno
4 dni prej pri brivcu in ta mu jih je prirezal
precej kratko, tako, da zdaj nemčurski kremplji
nič niso imeli kaj zagrabit. Za kaj vse so dobri
kratki lasje! Kapelan mi je zatrjeval, da si bo
dal zdaj zanaprej pristriči lase, prej da gre na
kak shod v bližini Košičevega Pepeja. Brez-
mejna podivjanost tolpe se je kazala šele zdaj
na prostem zunaj! V ilustracijo boji povedano
samo toliko, da je neka mamica prišla s hojnico
(sekiro) na pomoč kapelanu. Z največjim napor-
om se jim je izvil in ubežal v neko privatno
hišo. Iskale so ga te zveri v človeški podobi še
nekaj časa, a ga niso dobile več. Da tudi drugim
našincem niso prizanesli, si lahko mislite. In
zdaj pa vprašanje: pod čigavim varstvom so se
dogajale te stvari? Pričujoč je bil bistriški župan
in vodja tovarne, pričujoč bistriški zdravnik dr.

K., pričujoč cela vrsta tovarniških uradnikov! In ti ljudje med takšno druhaljo! To da precej misliti! Nam Svečanom v čast pa bodi povedano, da med razgrajaci se en domačin sveške župnije ni bil. Bili so to tuji našemu domu, a tudi tuji našemu mišljenju, in upam, da bodo takšni ljudje zmirom ostali tuji našim hišam. Žalostno je samo to, da se damo komandirati od takšnih privandrancev, da jih celo volimo za župane. Tužna nam majka! Toda tudi nemška drevesa ne rastejo do nebes. Takšni shodi, takšni prizori odpirajo oči ljudstvu, katero do zdaj zapeljano od njih sladkih besed, jim vse verjame. Toda besede mičejo, zgledi pa vlečejo, in takšni zgledi kot zgoraj opisani, ti kričijo. Na glas pa naj bodi povedano: Slovensko ljudstvo v Rožu in tudi v sveški župniji je imelo še hujše čase, kot so sedanj. Bili so jih janičarji in Turki, toda ti so odšli in slovensko ljudstvo je ostalo v Rožu. Nemški grofje so spletali biče, ki so padali po hrbtih slovenskega kmeta; toda grofje niso več med nami in njih gradovi se rušijo, še pa je ostal slovenski kmet in slovenska kmetijska hiša. In tudi nemčurjem mora odklenkati in jim bode, še pa se bode glasila po lepem Rožu lepa slovenska beseda! V to podajmo si roke!

Brnce. (Občinske volitve bekštanjske.) Kar je vsakdo pričakoval, kdor je zadnji čas opazoval agilnost naših nemčurjev, na drugi strani pa obžalovanja vredno brezbriznost in brezprimerno lenobo večine naših volilcev, to se je zgodilo: pri občinskih volitvah bekštanjskih smo sramotno propadli. Zgnubili smo — čujte in strmite 3. in 1. razred, med tem, ko smo v drugem razredu imenitno prodrli. Tretji razred izgubiti, v drugem pa sijajno zmagati, to je jako značilno dejstvo, ki postavlja zavednost in odločnost merodajnih faktorjev v sumljivo luč. Pikre besede mi silijo v pero, ne toliko zaradi tega, ker smo propadli, temveč zaradi tega, ker smo podlegli edino in izključno le vsled lenobe našincev. — Že od nekdanj je bila bekštanjska občina, če že ne v odločno narodnih, tako vsaj v rokah razsodnih mož, ki so se vendar zavedali, da jih je rodila slovenska mati, in vsi naporu nemškutarjev, dobiti občino v svoje roke, so ostali do zadnjih volitev brezuspešni. A ravno ta okoliščina je zabala naše ljudi v neko brezskrbnost, da si niti predstavljali niso več, da bi mogli eventualno tudi propasti. Vsakdo se je tolažil z mislijo: „saj bodo tudi brez mene zmagali.“ Ja, slovenski kmetje, če bi si vsak tako mislil, potem bi na vse zadnje volitve sploh treba ne bilo. Taki in enaki izgovori so jalovi ter nam dokazujejo le žalostno dejstvo, da taki ljudje niso niti tako daleč dozoreli, da bi spoznali pomen volitev. Škandal vseh škandalov pa je to, da se še ljudje, ki imajo sicer narodnost in rodoljubnost vedno na jeziku, da se še taki ljudje niso zavedli svoje svete dolžnosti. V tretjem razredu se nam je šlo n. pr. samo za 6 (šest) glasov, tako da bi bili gotovo zmagali, če bi se bili volitve udeležili tudi tisti ljudje, ki so sicer merodajni v našem narodnem delovanju. Še bolj žalostno pa je dejstvo, da niti oni gospodje, ki bi morali biti naši poklicani voditelji, niso prišli polnoštevilno na volišče. Volila sta samo gg. župnika z Brnce in Štebna, med tem ko se ostalim gg. duhovnikom ni zdelo baje niti vredno, poslužiti se volilne pravice. To je res žalostno, tembolj, ker bi utegnili na ta način priti slovensko ljudstvo do spoznanja, da se tudi naša, sicer vse časti vredna duhovščina, ne zaveda svojih dolžnosti tako, kakor bi se v resnici zavedati morala. Nočem se nadalje spuščati v te žalostne reminiscence, kajti faktum je, da smo propadli, in tega fakta za zdaj enkrat spreminiti ne moremo, in če se še tako „fiksamo“. Ne pomaga nam nič, na vsak način se moramo sprijazniti z mislijo, da nas bodo vladali vsaj tri leta deloma zagrizeni nemčurji. Opozarjamo pa te poslednje že v naprej, naj nikoli ne skušajo izkoriščati slovenske potrpežljivosti; kajti v svesti naj si bodo, da se narodna zavest tudi v naših krajih polagoma vzbuja ter da se s to zavestjo nikakor ni igrati. — Vkljub našemu porazu pa bodo imele te volitve tudi za našo stranko brez dvoma svoje dobre posledice. Merodajni faktorji bodo menda vendar enkrat spoznali, da se brez organizacije ne da ničesar doseči. To se do zdaj ni uvažalo! Agitacija je bila povsem neenotna. Ena vas se je zanašala na drugo. Nasprotniki pa so bili dobro organizirani in le ta organizacija jim je pripomogla do zmage. V tako veliki občini, kakor je bekštanjska, je neobhodno potrebno, da se sestavi vsaj par tednov pred volitvami nekak volilen odbor. Ta odbor ima potem skrbeti za obširno in resno agitacijo ter vsaj par dni pred volitvami sestaviti tudi listo občinskih odbornikov, pri čemer se ima z vso skrbnostjo ozirati na želje prebivalstva, ob enem pa gledati, da so kandidati tudi v resnici narodni. Do zdaj se volitve pravzaprav niso vršile

v znamenju slovenske stranke. Listo odbornikov je sestavljal v prvi vrsti stari župan samo po svojih osebnih željah in se pri tem navadno ni preveč oziral na to, so li kandidati sploh tudi narodni ali ne; saj se je letos pripetil značilen slučaj, da je naša stranka volila nemčurja, ki so ga obenem kandidirali tudi nasprotniki in je torej ta kandidat skoraj soglasno prodr. To je vendar škandal! Kaj takega se ne sme več pripetiti, če hočemo, da postane bekštanjska občina kdaj tudi v resnici slovenska. Z ozirom na to, da je ta občina že po svoji legi velikanske važnosti za našo stranko, bi bilo pač želeto, da v prihodnjic merodajni faktorji odločnejše posežejo v volilni boj. — Naj še konstatiram, da so nam pri teh volitvah najbolj nasprotovale Bače in Rute. „Südmarka“ se torej lahko ponaša z uspehom, da naše ljudstvo vsaj korumpira. Ali bi se merodajni faktorji res ne mogli uspešno zoperstaviti nemškemu zapeljivcem? Še nekaj imam na srcu, predno končam. Po volitvah sem tožil jako zavednemu g. duhovniku o našem porazu. Ta pa mi odgovori, da je ob sedanjih razmerah boljše, da so zmagali nemčurji. Sam da se niti volilne pravice poslužiti ni hotel. To je vendar žalostno! Če se zdi komu stari odbor premalo slovenski, potem je po mojem mnenju sveta dolžnost dotičnika, po svojih močeh pripomagati k temu, da pridejo v zastop odločno narodni možje. In to bi se bilo lahko zgodilo, če bi bili merodajni faktorji storili svojo dolžnost. Uvedlo bi se čisto lahko enkrat tudi slovensko uradovanje. Da je ljudstvo temu res nasprotno, to je bajka. Res je sicer, da imamo precej zagrizenih nasprotkov, vendar ostanejo ti brez moči vpricho dejstva, da so se naše razmere v narodnem oziru zlasti v gornjih krajih zadnje čase temeljito izpremenile. Gotovo, da ljudstvo nima še narodne zavesti, da bi se samo zavzelo za slovensko uradovanje, a nasprotno mu nikakor ni! Ne bodimo taki pesimisti in pojdemo raje na vztrajno delo! Res je, da je zlasti pri narodnem delovanju nevhvaležnost običajno plačilo, vendar se mora za narod vse potrpeti. Torej od zdaj naprej vsi na krov, in uspehi nam gotovo ne bodo izostali!

Listnica uredništva.

Ukve, Pokrče, Malosče itd. Prosimo, počakajte toliko časa, da se list reši spon koroških krivic; še 14 dni, potem bo brez strahu mogoče pisati resnico.

Raznim dopisnikom: Prihodnjic. Gradivo se nam zelo kupiči. Pišite kratke in jedrate dopise.

*Naj toče majhen sem možic!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil.
Ker sem Kathreinerjevo kavo pil.*

Pristna samo v izvornih zavojih z imenom **Kathreiner.**

Nihče naj bi ne pil močno razburjajoče zrnate kave nemešane!
Kathreinerjeva Kneippova sladna kava sama se je obnesla za najokusnejšo primes, ki lahko prebavna, redilna in krvotvorna speši zdravje.

Otroke bi bilo samo še navajati **Kathreinerjeve kave.**

Ravnokar je izšel nov natis knjige:

Izdajavec.

Zgodovinska povest iz turških časov.

Spisal **F. V. Slemenik.**

Izdala in založila **Družba sv. Mohorja v Celovcu.**

Velja mehko vezan K 1.—, za ude 80 vin., po pošti 20 vin. več.

Poskusite in priporočite
= izdelke =
Vydrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

Loterijske številke od 12. januarja 1907.

Dunaj 10 48 86 44 59

Gradec 26 38 34 65 66

Vabilo.

Posojilnica v Slov. Plajbergu bo imela svoj

letni občni zbor

27. prosinca 1907, ob 3. uri popoldne, pri Ferčniku v Slov. Plajbergu s sledečim sporedom:

1. Volitev odbora.
2. Računsko poročilo.
3. Posamezni nasveti.

K obilni udeležbi se vabijo vsi zadružniki.
Odbor.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica za župnije Škofče, Logavas, Št. Ilj in Otok, registrovana za druga z neomejeno zavezo, ima svoj

letni občni zbor

dne 27. prosinca 1907 v posojilničnih prostorih pri Kristofu v Škofčah, ob 3. uri popoldne, s sledečim sporedom:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobravanje računskega zaključka.
3. Izvolitev načelstva.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi se vabijo vsi zadružniki.
Odbor.

Vabilo.

Bekštanjska posojilnica v Ločah bo imela

občni zbor

na Svečnico, dne 2. februarja t. l. popoldne ob 3. uri pri Pložu v Ločah

po sledečem sporedu:

1. Odobrenje letnega zaključka.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Razni nasveti.

K obilni udeležbi se vabijo vsi zadružniki.
Ravnateljstvo.

I mam v zalogi veliko suhih mehkih in trdih drv ter trsk, katere prodam po primerno nizki ceni.

J. Majaron,

Ratzendorf pri Gospi Sveti (Maria Saal).

Vinorejsko društvo v Ormožu

priredi v četrtek, dne 31. januarja 1907, v dvorani gostilne g. Antona Skorčiča

prvi vinski sejem.

Ponujala se bodo vina lanskega, prav dobrega pridelka, kakor tudi vina starejših letnikov iz vseh vinorodnih krajev ormoško-ljutomerskih gor.

Začetek ob 11. uri predpoldne.

Železniške zveze z Ormožem:

Iz Maribora odhod poštne vlaka ob 8:15 predpoldne.

Iz Ljubljane odhod poštne vlaka ob 5:09 predpoldne.

Prihod v Ormož ob 10:24 predpoldne.

Odhod iz Ormoža: ob 1:23 popoldne brzovlak na Pragersko, Maribor, Ljubljana;

ob 4:37 popoldne poštni vlak na Pragersko, Maribor, Ljubljana.

Ormož, v januarju 1907.

Za odbor „Vinorejskega društva“

načelnik: **Dr. J. Geršak.**

Gostilna „pri zlatem studencu“

Lidmanskega ulice št. 27
v Celovcu.

Podpisani priporočam prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu

==== svojo gostilno ====

v kateri bom svojim cenjenim gostom vedno postregel z izborno pijačo, dolenskimi, štajerskimi, avstrijskimi, tirolskimi vini in pivom iz Schleppejeve pivovarne v Celovcu ter z vedno svežimi gorkimi in mrzlimi jedili. Prenočišča po nizkih cenah. Prostorni hlevi in veliko dvorišče za izpreganje.

Vsako sredo slovenski klubov večer.
Za mnogobrojni obisk se priporoča

Janez Otič,
gostilničar „pri zlatem studencu“.

Nekdo želi kupiti majhno posestvo na slovenskem Koroškem. Naslov se izve pri uredništvu tega lista.

*** Trikrat odlikovan s srebrno svetinjo. ***

J. Kopáč, svečar v Gorici,
ulica sv. Antona št. 7,

priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim oskrbništvom ter g. trgovcem

pristine čebelno-voščene sveče

kilo po K 5.—. Za pristnost teh sveč jamči s svoto 2000 K Kadilo, stenski, steklo za večno luč, sveče slabše vrste, zvitke za pogrebe po dokaj nizki ceni.

➔ Pošilja prosto embalaže in poštnine. ➔

Podpisani naznanja, da se je v Greifenburg preselil in še zmiraj poučuje v orgljanju in cerkvenem petju. Vsled ložje službe mu preostaja časa dovolj in je volje sprejeti enega fanta pod ugodnimi pogoji v uk. Če se torej kak slovenski fant želi v enem letu orgljanja naučiti, naj se oglasi pismeno ali osebno in se mu bodo naznanili pogoji. Dober pevec (bas) ima prednost.

Jurij Rascher,

organist, Greifenburg, Zg. Koroško.

Prva in edina slovenska tvornica voščenih sveč na Spodnjem Štajerskem v Šoštanjju

Lovro Pokorn

priporoča velečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu posebno sedaj za svečnico svojo veliko zalogo voščenih sveč za cerkve, voščene zvitke, velikonočne sveče itd. ter vsa k tej obrti spadajoča dela. Zagotovljajoč najboljšo in najsolidnejšo postrežbo se najtopleje priporočam za obilna naročila z odličnim spoštovanjem vdani

Svoji k svojim! **L. Pokorn,** svečar.

Pozor! — Čitaj! — Pozor!

Pakraške

želodčne kapljice.

Staro, znano izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih — posebno se priporoča — pri zaprtju in zapeki, napihnjenju, kongestiji, pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosegljivo sredstvo za dobro prebavo.

Delovanje izvrstno, uspeh gotov.

Cena 12 stekleničicam (1 tucat) 5 K franko na vsako pošto s povzetjem ali če se denar pošlje naprej.

Manj kot 12 stekleničic se ne pošilja. Prosi se, da se naročuje samo naravnost pri

P. JURIŠIČU, lekarnarju
v Pakracu št. 58 (Slavonija).

Vsi p. n. čast. župni uradi in samostani se najvljudnejše prosijo, da ne naročujejo inozemskih izdelkov, kadar rabijo

stenje za večno luč

temveč si nabavijo novi cevasti stenji

»Excelsior«

ki ima nasproti Guillon-stenju prednost, da gori tudi v manj vrednem olju. Cena škatlici, ki zadostuje za eno leto, je samo K 2.—. Nadalje priporočam popolne aparate za večno luč, kristalne svetilnice, najfinejše olje, stenje za večno luč à la Guillon, impregnirano oglje za kadilnice, kadilo, voščene sveče itd.

Viktor Irrasch,

izdelovalec cerkvenih potrebščin,
Treibach (Koroško).

Čast. g. Filip Streiner, kn. šk. duh. svetnik, inspektor in župnik, piše v svojem pismu z dne 27. nov. 1906:

„Naznanjam Vam, da sem z Vašimi stenji „Excelsior“ zelo zadovoljen. Gorijo tudi prav dobro v navadnem olju, mnogo boljše kakor Gersheimovi in Guillonovi. Ravno tako sem tudi zadovoljen z oljem in kadilom, ki sem ga naročil pri Vas.“

Čast. župni urad Polom na Kočevskem piše z dne 28. nov. 1906:

„Zahvaljujem se Vam za svoječasnno pošiljko stenjev „Excelsior“. Ti stenji so zares uporabni tudi za manj vredno olje, v katerem francoski stenji ne gori. Prosim, da mi pošljete . . .“

Kupujte

PARAMENTE

le pri tvrdki

JOS. NEŠKUDLA

protokoliranem velezavodu za izdelovanje cerkvene oprave

➔ v **OLOMUCU.**

Dobavlja paramente 20% cenejše od vsake avstrijske tvrdke
Dobavitelj Njene c. in kr. Visokosti nadvojvodinje Izabele na Dunaju in 16 stolnih kapiteljskih cerkev v Avstriji in na Ogrskem.

V Bilčovsu

se bode letos popravljalo
==== župnišče.

Mizarska dela, ki so proračunjena na 1500 kron, se bodo oddajala dne 2. svečana (Svečnica) ob 1/2 3. uri popoldne v župnišču. Pogoji se zvedo ravnatom.

Vsestransko hvalo in priznanje dosegel je letošnji

Koledar za kmetovalca 1907.

Uredil deželni nadzornik J. Legvart.

II. zelo popolnejši letnik z vsebino:

Kratek opis umne živinoreje; zlata pravila živinoreji, krmljenje goveje živine in prašičev.

Prašičjereja, mlekarstvo, preiskovanje mleka, boleznii mleka. Obdelovanje travnikov, naprava in osuševanje travnikov, umetna in naravna gnojila. Sadjereja, naprava sadovnjaka.

Vinoreja, priprava dobrega vina. Kmet. zakoni. Hmeljarstvo. Preračun v kile, orale in hektarje. Koledar, sejmi, in še mnogo drugega.

Večan je letos v posebno močno platno.

Cena s pošto K 1.80, in se naroča pri **Ivan Bonaču v Ljubljani.**

Vsled prihranitve dragega povzetja se naj znesek naprej dopošlje.

Noben vesten gospodar naj ne bode brez tega prepotrebnege koledarja.

Lovske puške

vseh sestav, priznana delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Peter Wernig,

c. kr. dvorni izdelovatelj orožja v Borovljah, Koroško.
Ceniki brezplačno in poštnine prosto.

Poštne hran. račun št. 45.867.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom,

uraduje vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne, ob nedeljah pa od 8. do 12. ure dopoldne v lastni hiši št. 81.

Hranilne vloge obrestujejo se po

4 1/2 | 0/0

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod iz lastnega. Za naganje denarja so tudi položnice poštno-hranilničnega urada na razpolago.

Posojila se dajejo na hipotekarni kredit po 5 1/4 % in na osebni kredit pa po 6 %. Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Posojilnica ima tudi svojo

podružnico na Jesenicah

v Hrovatovi hiši št. 96.

Uraduje se vsak dan, kakor v centrali. Vsled otvoritve karavanske železnice se nudi Koroščem ugodna prilika za sigurno naganje denarja.

Denarni promet v letu 1905 K 3,200.000. Stanje hranilnih vlog v letu 1905 K 1,877.859.